

Dziedzina

Wyznaczanie dziedziny funkcji przedstawionych w postaci wzoru, wykresu, opisu.
Przykłady i zadania o wzrastającym stopniu trudności. Zasób zawiera ćwiczenia, w tym interaktywne.

Dziedzina

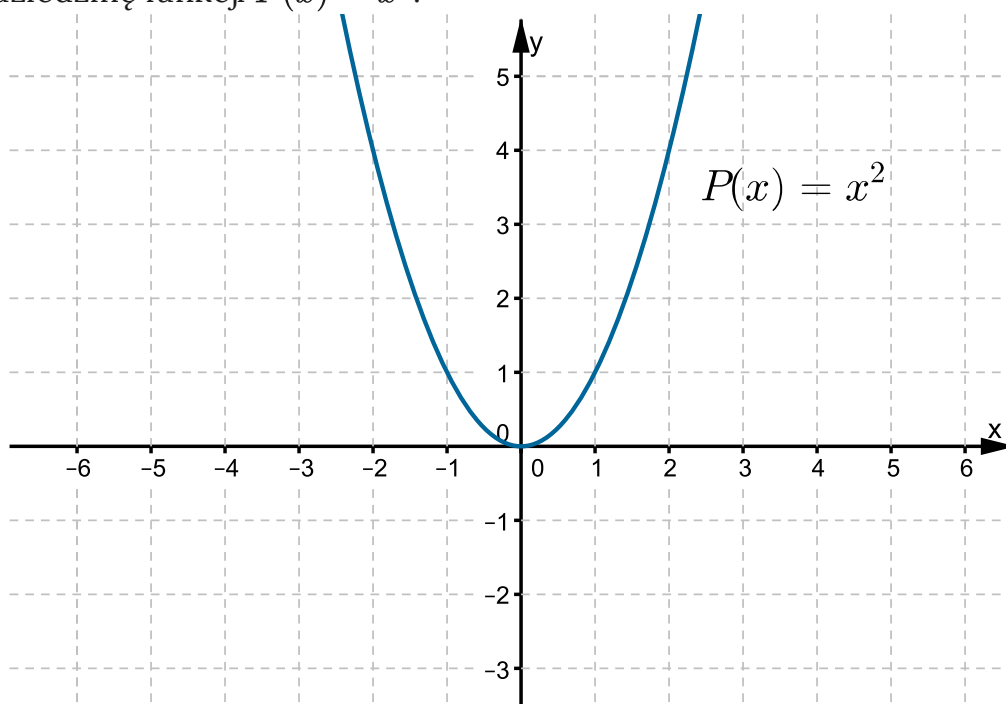
Definicja: Dziedzina

Zbiór tych wszystkich liczb rzeczywistych, dla których wzór funkcji ma sens liczbowy, nazywamy dziedziną funkcji.

Przyjmujemy domyślnie, że jeżeli w zadaniu pojawi się tylko wzór funkcji, to funkcja określona jest w całej swojej dziedzinie.

Przykład 1

Wyznacz dziedzinę funkcji $P(x) = x^2$.

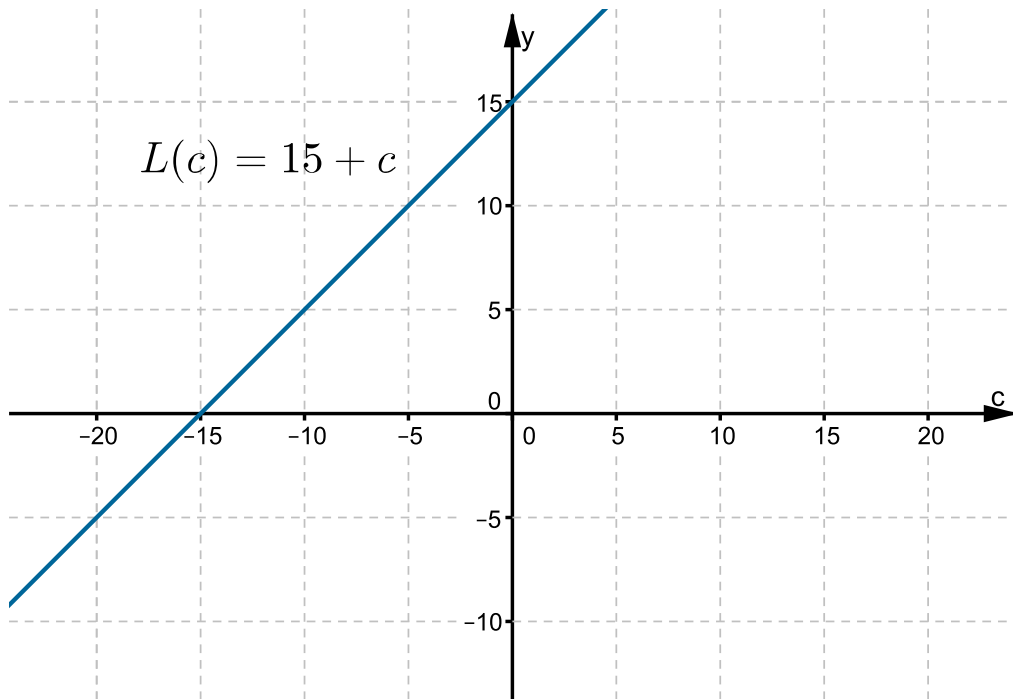

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Dziedziną funkcji P jest zbiór liczb rzeczywistych, co zapisujemy: $D_P = \mathbb{R}$.

Przykład 2

Wyznacz dziedzinę funkcji $L(c) = 15 + c$.

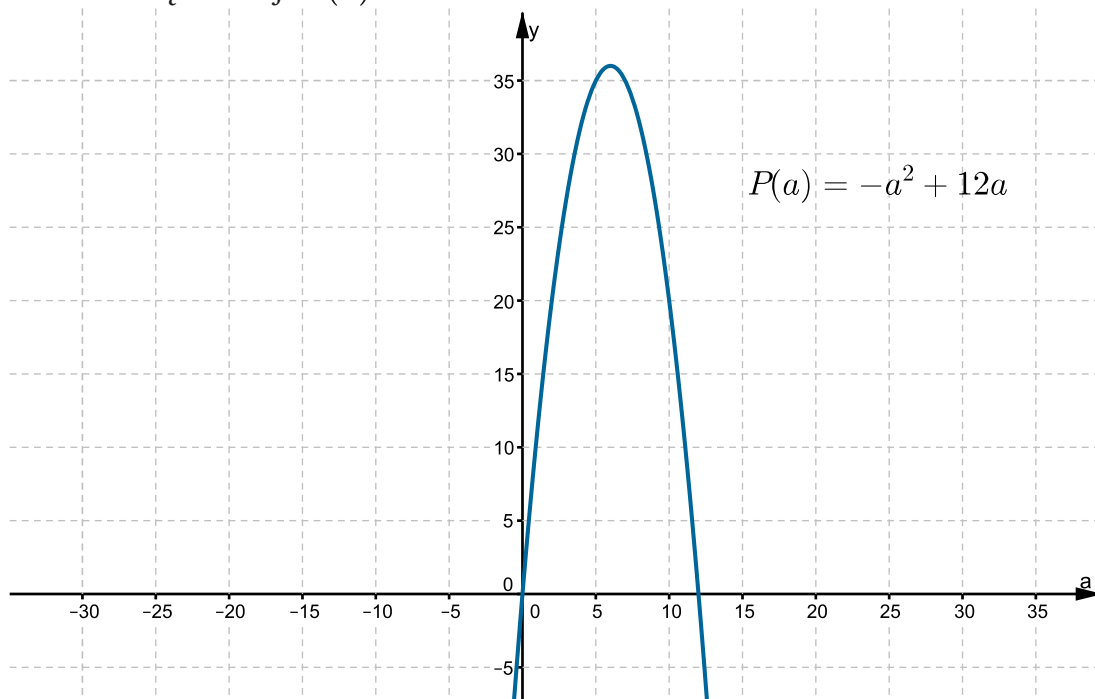

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Dziedziną funkcji L jest zbiór liczb rzeczywistych, co zapisujemy: $D_L = \mathbb{R}$.

Przykład 3

Wyznacz dziedzinę funkcji $P(a) = -a^2 + 12a$.

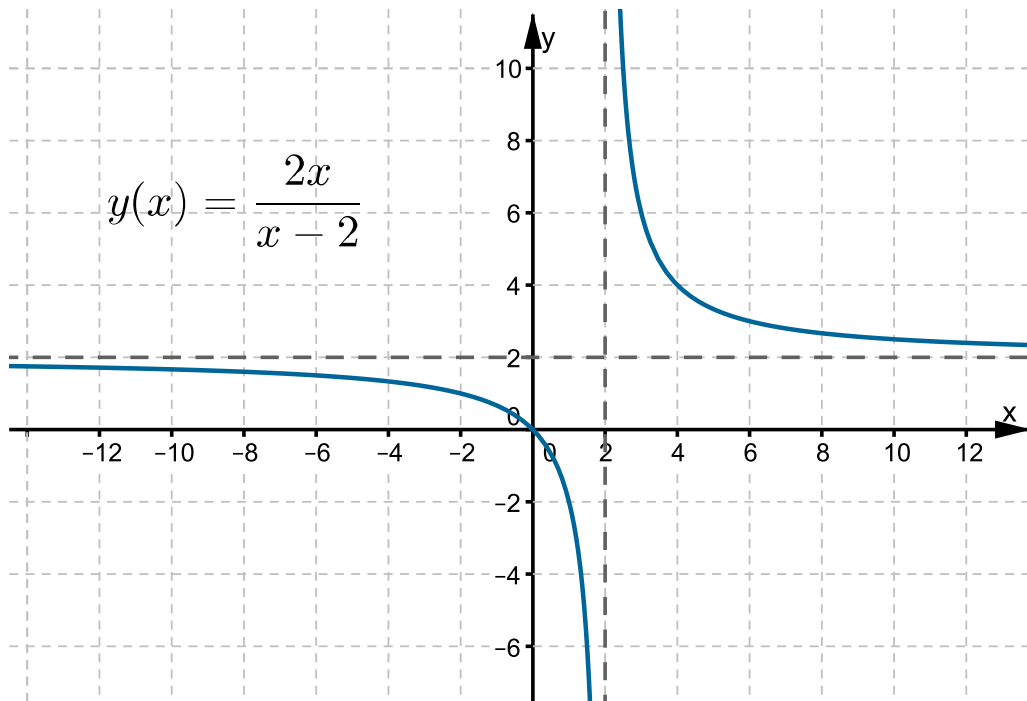

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Dziedziną funkcji P jest zbiór liczb rzeczywistych, co zapisujemy: $D_P = \mathbb{R}$.

Przykład 4

Wyznacz dziedzinę funkcji $y(x) = \frac{2x}{x-2}$.

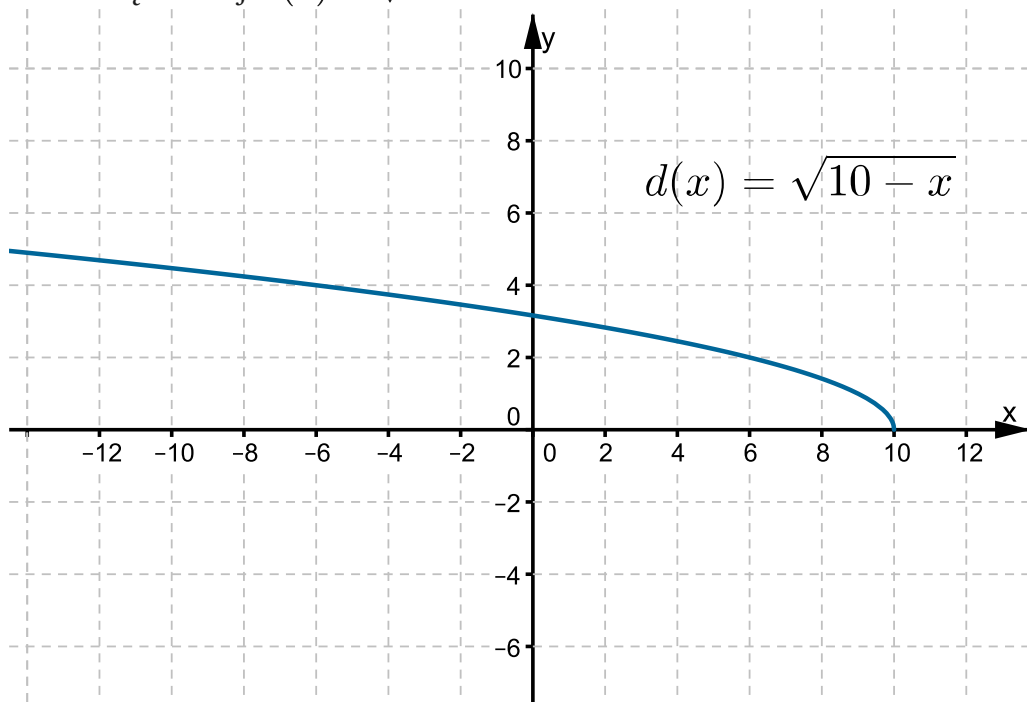

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Dzielenie przez zero jest niewykonalne, zatem $x - 2 \neq 0$. Dziedziną funkcji y jest zbiór liczb rzeczywistych różnych od 2, co zapisujemy: $D_y = \mathbb{R} \setminus \{2\}$.

Przykład 5

Wyznacz dziedzinę funkcji $d(x) = \sqrt{10 - x}$.

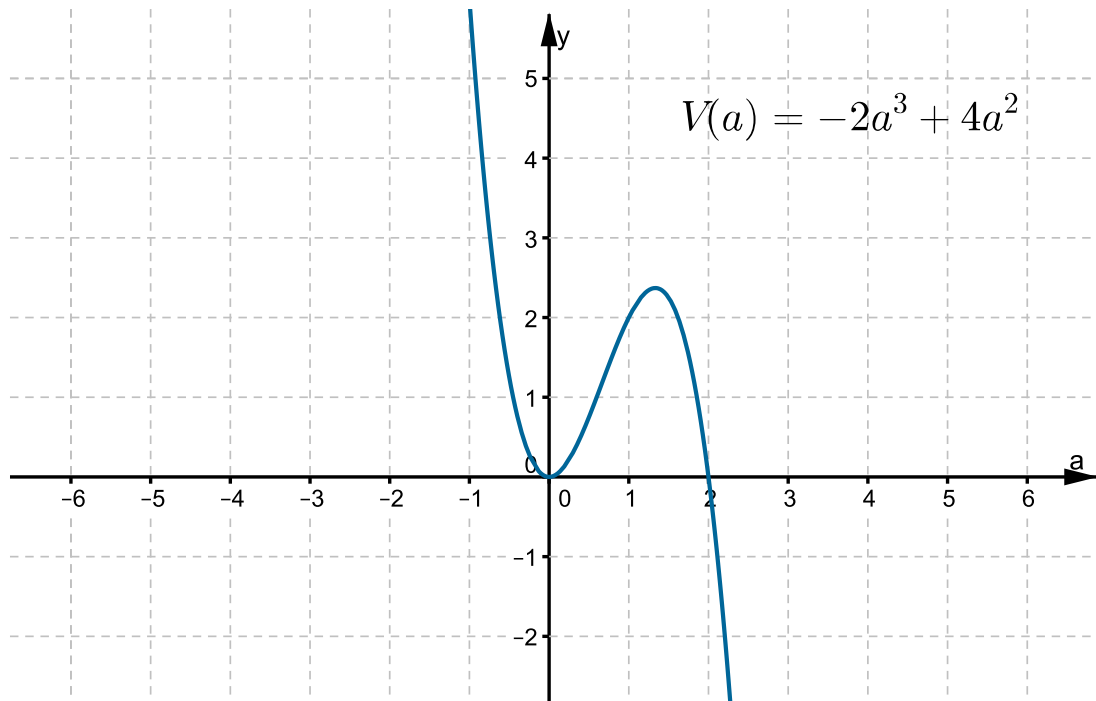

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Pierwiastek kwadratowy określony jest dla liczb nieujemnych, zatem $10 - x \geq 0$. Dziedziną funkcji d jest zbiór $(-\infty, 10)$, co zapisujemy: $D_d = (-\infty, 10)$.

Przykład 6

Wyznacz dziedzinę funkcji $V(a) = -2a^3 + 4a^2$.

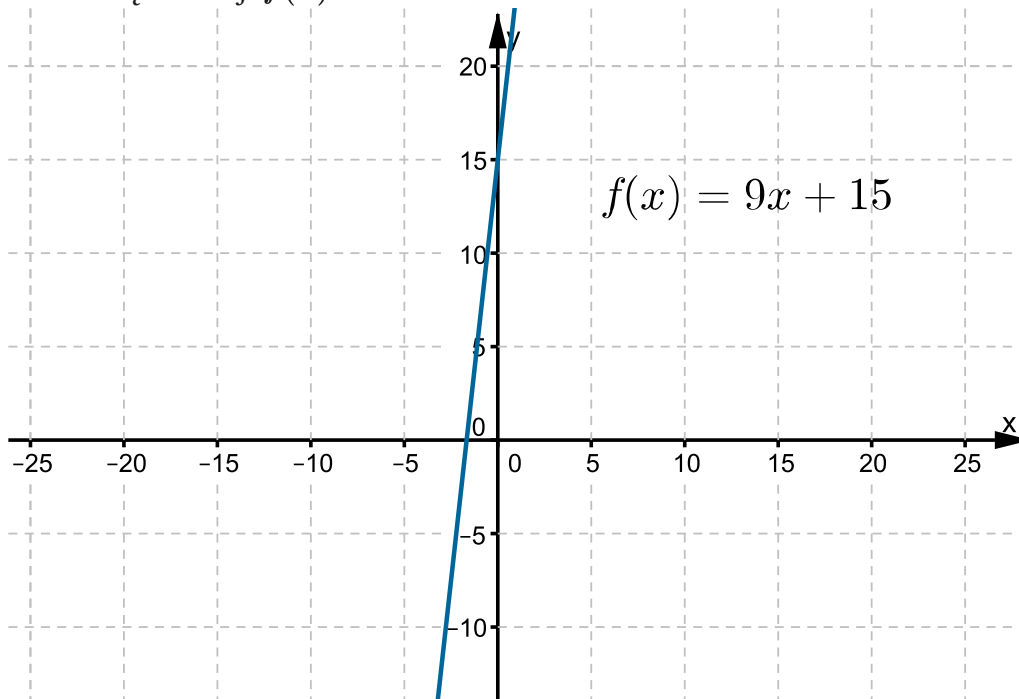

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Dziedziną funkcji V jest zbiór liczb rzeczywistych, co zapisujemy: $D_V = \mathbb{R}$.

Przykład 7

Wyznacz dziedzinę funkcji $f(x) = 9x + 15$.

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Dziedziną funkcji f jest zbiór liczb rzeczywistych, co zapisujemy: $D_f = \mathbb{R}$.

Ćwiczenie 1

Zaznacz wszystkie liczby należące do dziedziny funkcji $f(x) = \frac{x}{x+3} + 1$.

0

-3

2

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 2

Zaznacz wszystkie liczby należące do dziedziny funkcji $g(x) = \frac{x}{x^2+3}$.

0

-3

$-\sqrt{3}$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 3

Zaznacz wszystkie liczby należące do dziedziny funkcji $f(x) = \sqrt{x+2} - 3$.

-4

-2

3

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Wyznacz dziedzinę funkcji $k(x) = \frac{x+2}{x-3}$. Zaznacz odpowiedzi zawierające liczby należące do wyznaczonej dziedziny.

3

2

0

4

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Wyznacz dziedzinę funkcji $f(x) = \sqrt{x-5}$. Zaznacz odpowiedzi zawierające liczby należące do wyznaczonej dziedziny.

6

4

3

5

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Wyznacz dziedzinę funkcji $f(x) = \frac{3}{(x+1)(2x-6)}$. Zaznacz odpowiedzi zawierające liczby nienależące do wyznaczonej dziedziny.

3

1

-1

6

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 7

Wyznacz dziedzinę funkcji $f(x) = \frac{x-3}{x^2-4x}$. Zaznacz odpowiedzi zawierające liczby nienależące do wyznaczonej dziedziny.

-4

1

4

0

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 8

Wyznacz dziedzinę funkcji $t(x) = \frac{3}{\sqrt{-1-x}}$. Uzupełnij poniższe luki. Kliknij w nie, aby rozwinąć listę, a następnie wybierz poprawną liczbę lub nawias.

$D_t =$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 9

Wyznacz dziedzinę funkcji $f(x) = \sqrt{2-x} + \frac{x}{x+7}$. Uzupełnij poniższe luki. Kliknij w nie, aby rozwinąć listę, a następnie wybierz poprawną liczbę lub nawias.

$D_f =$

{) < (-7 2 +∞ 0 -∞ > (> }) -7

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 10

Bok kwadratu $ABCD$ ma długość 2. Punkt E leży na boku BC , przy czym długość odcinka CE jest równa x . Punkt F leży na boku CD i $|CF| = |CE|$. Zapisz pole P trójkąta AEF jako funkcję x . Ustal dziedzinę tej funkcji. Zaznacz odpowiedzi zawierające liczby należące do wyznaczonej dziedziny.

4

1

0

2

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.